

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Nemzeti erő és akarat.

Annak a régi rendszernek negyven-éves üzelmei, amelyek úgy közjogilag, mint közgazdaságilag visszafejlesztették ezt a szerencsétlen országot, utolsót vonaglottak akkor, amidőn Ausztriával kénytelen-kelletlen megkötöttük az utolsó közös kereskedelmi és vám-szerződést.

Akármit fenegyerekeskednek is azok, akiknek egyetlen céljuk a mindenáron való zürzavarcsinálás és akármit igyekeznek is fejtetőre állított álokkodással bebizonyítani, hogy nem nehezedett kényszerhelyzet az országra, mely elkerülhetetlenül tette volna az Ausztriával való kiegyezést, még a felemelt kvóta árán is: minden józan ember, aki kezét csak egy percre is a közélet pulzusán tartja, tisztában van azzal, hogy a letűnt évek csaknem minden eseményét a kényszerhelyzet dominálta.

Akinek még ma is azt kell magyarázni, hogy miben állott ez a kényszerhelyzet, annak csakugyan nem érdemes semmit magyarázni, mivel érkei és felfogó képessége hiányosságán ugyanis megtörné a legjobb igyekezet is.

Tehát le kell zárni a régi rendszernek a magyar nemzetre átokként nehezdedő utolsó aktáját is a már szentesített kiegyezési törvénnyel, mert az utolsó rom is, az alkotmány fundamentumáról végleg el van takarítva.

Az alig beköszöntött új évvel új korszak köszöntött be a magyar nemzetre, amely új korszaknak előfeltételeit évszázadok türelmével és a megálázó szenvedések egész láncolatával küzdötte ki a nemzet.

A valódi és hamis jelszavak korszaka lemult a nemzetről és nem a vásári kikiáltók bódéja előtt áll meg ma már a tájékozatlan bémész tömeg, hanem ott, ahol az igazi reális erő nehéz pörölyével végezi bámulatos munkáját: ott, ahol a munkáló kéz is, meg a nézőtömeg is egyformán érezik, hogy itt nem szemfényvesztés, hanem becsületes munka folyik.

A cél adva van, a határidő is ki van tűzve, amelyen innen el kell végezni a nagy munkát, amely az önállóság és függetlenség kapuját nyitja meg számára.

Természetesen évtizedes rendszereket nem lehet egyik napról a másikra megdönteni és ellentétes irányzatok

érvényesüléséhez az átmeneti idő az átalakulási procedurához elengedhetetlenül szükséges.

A közjogi harcokat vivő Magyarország negyven éven keresztül nem dolgozott semmit és nem készült elő az immár esedékessé váló új korszakra, mert a nemzet nyakán ülő végrehajtó és kormányzó hatalom nem vágyakozott egy új korszak után.

A mesterségesen visszazoritott közbizonyosság egyszerre törte szét rá rakott bilincseit és negyven évek összes büne, mulasztása — rászakadt erre a nemzedékre, anélkül, hogy az erre kellőképpen elkészülhetett volna.

Más új esztendőök bölcsőjénél csak a remény szokott őrt állni, mely betölti a nemzet szívét évszázadok óta megszokott érzélemmel; de ennek az új korszaknak hajnalán a nemzeti erő és akarat kellett, hogy foglalja el a remény helyét, mely a vágyakozások korszakát a reális munka, a nemzeti öntudat és egy megszabott végcéllért való szakadatlan igyekezet új korszaka váltotta fel.

Nem arról van ma már szó, hogy mit remélhet a nemzet ebben az új korszakban elérhetni, hanem arról, hogy mit kell feltétlenül elérnie.

Nem hiu és bizonytalan reménnyel, hanem nemzeti erőnknek teljes tudatában állunk az új korszak, a fejlődés és megerősödés korszakának küszöbén, mert hiszünk a magyar nemzet életrevalóságában és tántoríthatatlan a bizalmunk a nemzet jogainak, igaz ügyének diadalában. Nem töprengünk afelett, hogy mit hoz a jövő számunkra, mert az nem is hozhat mást, mint amit egy osztatlan, egészséges nemzeti akarat megkövetel. Nem kegyet vár ez a nemzet vagy ajándékot a jövőtől, hanem évszázadok keserves küzdelmével kivívott jogainak érvényesülését, egy olyan jövőt, amelyet már régen megbűnhődött.

Gazdagylés Szentfűlöpön.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 12-én Szentfűlöpön, a községi gazdakör közreműködésével fényesen sikerült gazdagylést rendezett. A gazdagylésre, mely Latinovits Pál ny. főispán, egyleti elnök vezetése mellett folyt le, nem csak a szomszédos, hanem úgy Felsőmint Alsóbácska legtávolabbi községeiből is jelentek meg az érdeklődő gazdák és gazdabarátok.

Fentnevezett napon reggel 8 órakor történt a militicsi megállóhelyen az érkezett

előkelő vendégek fogadtatása, kik közül a következőket sikerült feljegyezni: Latinovits Pál, Günther Ferenc, Inhoff József, dr. Poór Béla, Schweitzer Ferenc, Schaffer Győző, Szemző Károly, Lubik László, Osvár Péter stb. Ezek a vasúti állomáson Szendelbach Antal gazdakör elnökötől üdvözöltetve, a rendelkezésükre álló pompás fogatokra (köztük 1 négyes fogat) szállva, háromnegyed 9 órakor érkeztek a zászlódiszt öltött községbe, ahol a fuvó zenekar hangjai mellett a gazdakör helyisége elé vonultak.

Oriási néptömeg várta itt a vendégek érkezését, kiket Hesz Márton tanító, gazd. egyleti megbízott lelkes beszédben üdvözölt, majd Pertsch József bíró és Késmárky Géza jegyző a község nevében üdvözölték az érkezetteket, Minden beszédre Latinovits válaszolt. a tőle megszokott nyájas, mindenkit lebilincselő modorával és szónoki tehetségével.

Az üdvözlések után, a gazdakör helyiségében megjelent Martin József tb. kanonok plebános is, ki Latinovitsot mint a kath. egyház hű fiát és igaz gazdabaratot üdvözölte, egyben meghívta, hogy a fél 10 órakor tartandó ünnepélyes istentiszteleten jelenjék meg. Latinovits e meghívásnak annyival is inkább tesz eleget, mert mint minden, úgy a gazdagylés munkájára is első sorban Isten áldását kéri. Az ünnepélyes szentmisét Schúr Adám káplán tartotta, mely alatt Dickmann Ferenc kántortanító dirigálása mellett, a helybeli polgári dalárda precizen énekelt.

Mise végeztével, miután Latinovits a vendégekkel megtekintette az izlésesen ujjonnan kifestett templomunkat, a gazdagylés megnyitása következett.

A gazdakör összes helyiségei annyira megteltek, hogy ember, ember hátán szorongott. Latinovits elnök, miután afeletti örömeinek ad kifejezést, hogy a hallgatóságot ily nagy számban üdvözölheti, eseteteli a gadagyulések nagy horderejét és azt zajos éljenzések között megnyitottnak nyilvánítja.

Most Steinhardt József veprődi- és Müller József ujjalánkai kisgazdák szólaltak fel. Steinhardt a gazdákat tömörülésre és haladásra serkenti. Müller József bármely tanult ember dicséretére való szónoki képességgel, gazdatársait a vármegyei gazdasági egyesülethez való csatlakozásra hívja fel. Miután a „Délvidéki és Vármegyei Gazdasági Egyesület“ között párhuzamot von, beszédét a gazdák lelkes éljenzése között fejezi be.

Günther Ferenc igazgató a szarvasmarha tenyésztésről tartott igen hosszú, de érdekes felolvasást. Statisztikailag mutatja ki, hogy e téren hazánknak mennyi a jövedelme és mily arányban áll mögötte Németország, Hollandia és Svájc. Az érdekes és szép felolvasás után Schwab János bajai állami képezdei szaktanár az annyira fontos és a gazda közönségnek eléggé nem ajánlható vetésforgókról tartott népszerű, általános tetszést keltő előadást.

Végül Perényi Gyula veprődi tanító a házinyul tenyésztésről, mint a jelen időben minden téren, de különösen az élelmiszerek-

nél tapasztalhatta drágaság enyhítésére alkalmas, még a legszegényebb házban is csekély költséggel üzhető gazdasági ágról beszélt. Tisztán tapasztalatból szerzett adatokkal fűszerezett előadását figyelemmel halgatták: Előadása folytán egyes különleges nyulafajokat természetben mutatott be.

Ezzel a gazdagülés tárgysorozata letárgyaltván, Latinovics Pál elnök a gazdaközönség szíves figyelmét és türelmét megköszönve, a gazdagülést délután fél egy órakor berekeszti.

Délben a gazdakör helyiségében közös ebédre gyűltünk össze, melyen részt vett a község intelligentiája és körülbelül 80-100 kiscsajda és gazdabarát. Az első tál étel után kellemes meglepetés érte az egybegyűlteket amennyiben egész váratlanul megszólalt a helybeli fuvózenekar és eljátszotta a himnust, melyet az asztaltársaság állva hallgatott meg és énekelte együtt.

Az ebéd alatt elhangzott toasztok közül különösen megemlítendők Latinovics Pál Darányi miniszterre, dr. Pertscky Ferenc Latinovics Pálra, Hesz Márton az egyesület vezetőségére, Késmárky Géza a megyei fő és alispánra, valamint a járási főszolgabíróra, Turnovszky Sándor a gazdasszonyokra mondott toasztjai. A kiscsajdák részéről történt talpraesett felszólalások közül felsorolandók Müller József, Stenhardt József, Kupferschmidt János és Léh Ferenc sikertelt beszédei.

Latinovics Pál elnök indítványára a gazdagülésből kifolyólag Darányi miniszter, Fernbach fő és Vojnic alispán táviratilag üdvözöltettek.

Asztalbontás után Latinovics Pál a helyi notabilitásoknál tett látogatást, melynek végével a gazdakör helyiségeiben egybegyűlt gazdaközönségtől elbucszva, zeneszó mellett, a gazdakör zajos éljenzéseitől kísérve, délután fél öt órakor történt az elutazás.

Az egyesület nagyevü elnöke és vezetősége azon kellemes benyomásokkal távoztak körünkől, hogy községünket igazán törekvő szép és nemes dolgokért lelkesedni tudó nép lakja, míg községünk gazdaközönsége pedig azon jó meggyőződést szerezte, hogy a bács megyei gazdasági egyesület tényleg érdekeik istapolója, melyet mindaddig, míg működésében ily irányu törekvést lát, terhes feladatának teljesítésében mindenkor és minden erejével kész támogatni. * . . *

Országgyűlés. Az országgyűlésen ma inkább a folyosó volt érdekes, ahol a házszabály revízió ellen tüntettek. A gyűlésen törvényjavaslatokat fogadtak el harmadik olvasásban.

Házszabály revízió. Most már annyira aktuális a házszabály revízió, hogy a kormány a budgetet már csak az új házszabályok érvényében akarja letárgyaltatni.

A bán Zágrábban. Báró Rauch Pál bán tegnap délután Wekerle Sándor miniszterelnökkel hosszabb ideig tanácskozott s végkép megállapították a horvát kérdésben követendő magatartást. Ma reggel azután a bán az osztályfőnökökkel és a főispánokkal Zágrábba utazott, ahova 2 óra 17 perckor érkezik. A pályaudvaron a bán a városi hivatalnokok, a hadtestparancsnok a tábornoki karral s a káptalan képviselői fogják fogadni. Ma reggel már a legszigorubb intézkedéseket tették az esetleges rendezavarások elfojtására. Eszéki főispánná báró Rajacsics Vladimír temesmegyei főszolgabíró nevezték ki.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 18. A m. á. v. altiszti kör táncvigalma a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 19. A katolikus kör bálja a katolikus kör saját helyiségeiben.

Január 19. Délután 4 órakor Abrasics Mihály felolvasása a szocializmusról és a műhelyről.

Január 25. A függetlenségi kör bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 1. A m. á. altisztek és szolgák országos nyugdíjpótló és segélyező egyesülete szabadkai fiókegyesületének táncmulatsága a Hungária dísztermében.

— **Főpásztorunk körlevele.** Városv Gyula kalocsai érsek XXV. számú körlevele a lourdesi jubileumi zarándoklatot ajánlja papsága figyelmébe. Több adminisztratív jellegű utasítás közlése mellett az egyházi műtárgyak védelmét hangsúlyozza, könyveket ajánl, s pályázatot hirdet.

— **Uj táblai tanácselnök.** O felsége Buday János szegedi királyi ítélőtáblai bírót ugyanoda tanácselnökké nevezte ki.

— **Kalocsa és a sajtóegyesület.** Az egész kalocsai káptalan és a papság belépett a katolikus sajtóegyesületbe a következő adományokkal: Schweitzer József nagyprépost 200 korona és 5 drb 20 korona névért. „Uj Lap” részv., Kleiner Lajos olvasó-kanonok 200 korona 5 drb. „Uj Lap” részv., dr. Macskovics Pál éneklő-kanonok 200 kor., Zundl Péter örkanonok 200 korona és 5 drb. „Uj Lap” részv., dr. Hoffmann Károly prépost-kanonok 200 korona és 5 drb. „Uj Lap” részv., dr. Valihora Agoston prépost-kanonok 200 korona és 5 darab „Uj Lap” részv., dr. Steecz György kanonok 200 korona, dr. Povischil Richárd 200 korona és öt darab „Uj Lap” részv., dr. Horváth Győző kanonok 200 korona és öt darab „Uj Lap” részv., dr. Wiederkehr József spirituális 200 korona és öt darab „Uj Lap” részv., Hinger Mihály érseki irodaigazgató 100 korona, Kopping Jakab vicerektor 20 korona, és öt darab „Uj Lap” részv., dr. Kalmár Sándor és Huber Lipót liceumi tanárok 2-2 darab „Uj Lap” részv., végre Maison Jeromos p. képzőintézeti tanár 20 korona.

— **Egy tudós halála.** Megemlékeztünk mai számunkban Ledniczy József cisztercita tanár haláláról. A bajai rendház a következő gyászjelentést adta ki. A magyarországi ciszterci rend társháza a saját és a rend összes tagjai, valamint a megboldogultnak rokonai nevében mély fájdalommal jelenti, hogy felejtethetlen társuk, illetőleg rokonuk Ledniczy József Ipoly ciszterci rendi áldozópap, okleveles főgimnáziumi rendes tanár életének 59 ik, áldozópapságának és tanárságának 33-ik évében hosszas szenvedés után, a bünbocsánat, a szentutra való és az utolsókenet szentségeivel megerősítve folyó hó 14-én éjjel fél három órakor az örök hazába költözött. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozatot folyó hó 16-án reggel 9 órakor a plébánia-templomban mutatjuk be a Mindenhatóknak, földi maradványait pedig szentmise után helyezük nyugalomra a szent Rókusról nevezett sirkertben. Baja, 1908. január hó. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Gazdakör Csátalján.** Csátalján folyó évi január 12-én végleg megalakult a katolikus gazdakör. Az ideiglenes tisztikar leköszönvén állásáról, Turi György korelnök vezetése alatt megválasztott egyhangulag elnökké Essert János, jegyzővé Billa Antal, alelnökké pedig Schöfer János. Az új elnök üdvözölvén a kör lelkes tagjait, a választmány 18 tagját megválasztotta. Megválasztott még három tagból álló közigazgatási és hét tagból álló vigalmi bizottság. Az igazgató, pénztárnok és könyvtárnok, megválasztását alapszabályszerűleg a választmányra bízták. A véglegesen megalakított kör fővédnökétől kalocsai érsek O. excelenciájától ötven korona segélyben részesült, amit halás szívvél fogadtak a kör tagjai.

— **Pályázat alügyészi állásra.** A szegedi kir. főügyész 2 heti lejárattal pályázatot hirdet a szabadkai kir. ügyészségnél üresedésben levő alügyészi állásra.

— **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter Uhlmann Kamilló újvidéki királyi törvényszéki joggyakornokot a titeli királyi járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Uj díjas joggyakornok.** A szegedi királyi ítélőtábla elnöke Gébell Dániel palánkai királyi járásbírósi díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászlapot: Ozveggy Linczinger Gyuláné sz. Chorus Margit ugy a maga, valamint gyermekei és rokonai nevében fájdalommal jelenti, hogy férje Linczinger Gyula kir. alügyész folyó hó 12-én délután 4 órakor

életének 38-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Felejtethetlen drága halottunk hült teteme folyó évi január hó 14-én d. e. 11 órakor fog a gyászházban (Erőbet-tér 11. sz. a.) a római katolikus egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a Rókus temetői sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi január hó 15-én délelőtt 9 órakor fog a római katolikus plébániatemplomban az Urnak bemutatatni. Zombor, 1908. évi jan. hó 13-án. Legyen nyugalma csendes! Emleke áldott! Özv. Linczinger Edéné szül. Keszthely Izabella, édes anyja. Linczinger Margit, Linczinger Ilona férj. Onody Sándorné és gyermekei, Linczinger Sándor és neje Nikodéon Irén és gyermekei, testvérek, illetve sógor és sógornő. Margit, Erz-sike, Gyula és Ilonka, gyermekei. Id. Chorus Gyula, após. Ifj. Chorus Gyula, sógora. Chorus Irén és Chorus Mariska, sógornői.

— **Végzetes szerencsétlenség** érte Béregén Grgrin Jován gazda emóert. Kocsiját jól megrakta trágyával és azzal kihajtatott a földekre. Utközben, amint a töltésen hajtott, felborult a kocsis oly szerencsétlenül, hogy a boldogtalan ember a kocsis terhe alá került, amely alól sehogyan sem szabadult ki. Estefelé ment arra két nádvágó ember. Azok látták a felborult kocsit. Rosszat sejtve. széthányták a trágyát és alatta holtan, megfuladvan találták Grgint.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok, dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

:: könyv-, papír- és írószerekkereskedésében :: Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

Az öngyilkos a szabadkai ipartestület jegyzője.

Mészáros Mihály ipartestületi jegyző öngyilkosságáról a következőket jelentik Miskolcra.

Hétfőn este tíz óra tájban a Horváthszálloda portásától egy magát Mészáros Csordás Mihály szabadkai ipartestületi jegyzőnek állító egyén szobát kért. A portás a II. emeleti 47. számú szobát adta oda. Amikor a szobába felmentek, Mészáros kijelentette a portásnak, hogy pénze nincs, de arany jeggyűrűjét adja oda, amíg családjától pénze érkezik.

Mészáros ezután lefeküdt. Másnap délelőtt a szállodai szolgáló Mészáros ruháit ki akarta hozni a szobából, hogy kitakarítsa, de az ajtón hiába zögetett, választ nem kapott. Közölte ezt a szobafőpincérral, aki előtt gyanusnak tünt fel a dolog s miután többszöri zörgetésre az ajtót nem nyitotta ki, azt betörték.

Rémületes látvány tárult ekkor előjük. Mészáros ágyában feküdt leverkőzve. Melőle patakzott a vér. Kezében revolvert szorongatott.

A szállodai személyzet azonnal értesítette a rendőrséget

Amikor a rendőrség megjelent, a sebesült még eszméletlenül volt és a rendőrkapitány kérdésére előadta, hogy Mészáros Csordás Mihály a neve és a szabadkai ipartestület jegyzője Szabadkáról már napokkal ezelőtt eljött és Kolozsvárra, majd Debrecenbe ment, ahol már öngyilkos akart lenni, de nem tudta magát elhárítani az öngyilkosság végrehajtására. Debrecenből jött Miskolcra azzal a szándékkal, hogy itt föltétlenül végrehajtsa végzetes szándékát. Tegnap este szobát veti s leveleket írt, majd lefeküdt s aludt ma délelőttig. Az öngyilkossági kísérletet ma délelőtt 10 óra tájban követte el 9 milliméteres buldog revolverével, melyet mellette meg is találtak.

Az öngyilkosság okául azt adta elő, hogy két jóbarátjáért nagyobb összegig — mintegy 40 000 koronáig — jótállást vállalt amit meg kellett fizetni és ez anyagilag tönkretette. Családosa ember s anyagi romlása miatt családjának nélkülözni kell, ami

annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra szánta magát. Kijelentette, hogy a hivatalban valószínűleg elszámolatlan pénzügyei lesznek, de családja az esetleges hiányokat fedezni fogja. Előadta még, hogy 27 éves, Szabadkán született s már évek óta van az ipartestületnél alkalmazva.

Vallomása közben nagy fájdalmai voltak. A sebből ömlött a vér s a kinoktól az arca is eltorzult. Eközben meglátta a kapitány kezében a jegygyűrűjét. Nagynehezen fölemelkedett ágyában és akadózva, nehezen ejtve ki minden szót, kérte a kapitányt, hogy a gyűrűjét huzzák az ujjára. Amikor ez megtörtént, szinte megkönnyebbülve hanyatlott vissza a párnára és köszönő, hálás pillantásokat vetett a kapitány felé.

A vallomás után megállapította a rendőrség, hogy az öngyilkos több levelet írt. Egyiket a feleségéhez írta Szabadkára és azt postán el is küldte. A másik levelet a szálloda tulajdonosához írta, bocsánatot kérve a kellemetlenségért, végül a harmadik levélben arra kérte a rendőrséget, hogy holttestét ne boncolják fel.

Nemsokára a vallomás után megjelentek a mentők és az öngyilkost beszállították az Erzsébet kórházba, ahol megállapították, hogy a golyó a bal mellén a bordák között hatolt be és átfurta a tüdőt. A sérülés életveszélyes.

Krécsi A. Nándor könyvkereskedése elfogad előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra,
... napi- és divatlapokra ...
az eredeti hirdetett áron.

A vendéglősök sörraktára.

Nem épen érdektelen mozgalmat kezdetek meg Szabadka vendéglősei. E mozgalmról a következő meghívó ad számot: „Mi alulírottak ezennel tiszteletteljesen meghívjuk Ont folyó hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor a „Hungária“ nagytermében tartandó rendkívüli nagy közgyűlésre, melynek tárgya a következő:

Minthogy köztudomású dolog, hogy ma minden iparág a legnagyobb nehézségekkel küzd a megélhetésért, de különösen a vendéglősök, korcsmárosok és kiskereskedők azok, akiket a legérzékenyebben sújt a megélhetésért való küzdelem, és pedig mert elsősorban öt-hat féle adóval vannak megterhelve és így mondhatni a város legtöbb adófizetője ő belülről kerül ki, ami pedig nem áll arányban a jövedelmükkel, mert egyrészt a nagy adó, másrészt meg pedig a reájuk sújtott boritaladó kiegyezés, végül pedig az általános italok megdrágulása minden hasznót megemészt. Különösen a sör, amely ma már egyik főcikkét képezi a fogyasztásnak, Szabadka szab. kir. városában majdnem két ember kezében van, akik diktatúrát gyakorolnak a korcsmárosok fölött, — hát legalább ezen akarunk segíteni — hogy ezen igen jövedelmező sörnagykereskedést magunknak biztosíthassuk oly képen, hogy a mai sörnagykereskedők évente legalább is 100,000 korona tiszta hasznát amit bezsebelnek, magunknak megmentsük és ezen óriási összeget mi korcsmárosok élvezzük. — Es ezen idő most elérkezett, mert Dréher Antal kőbányai serfőzde vezető emberei a sördepo lerakatát nekünk ígérte átadni, ha mink mindnyájan egy zászló alá tömörülünk, ami pedig azon biztos reményben ringat, hogy gyári áron elsőrendű, szavatolt minőséget árulhatunk a tisztelt sörfogyasztó közönség részére és ezáltal mi önmagunknak megtakarítunk évente 100,000 koronát és a sörfogyasztó közönség pedig olcsó pénzért elsőrendű italt kap.

Hát igen tisztelt kartárs, ezen nagy közgyűlésre annál inkább is megjelenni sziveskedjen, mert két érdeket képviselünk, először a nagy fogyasztó közönségét, másodsor a mienket. Ezek után magunkat a legjobb reményben ajánlva, vagyunk mint alakuló bizottság.

Folyó hó 17-én, pénteken este
szinielőadás után

TOMBOLA

az Otthon kávéházban.

Az emléktárgyak Lányi Miksa Kossuth-utcai kirakatában láthatók.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

259-1-1

az „Otthon“ kávéház tulajdonosa.

SZINHÁZ.

A két Rautzau.

Ereckman és Chatrian e színművét másodsorú adták elő kedden este a színházunkban. Mint megirtuk már a romantikus iskolának hatása erősen meglátszik a francia társszerzők e régi darabján, de a mesteri kézzel felépített cselekmény, az ügyes jellem fejlesztés, meg az erkölcsi alap, melyre a darab meséje helyezkedik, maradandó hatást biztosít műveknél. Az előadók közül ez alkalommal is Bogyó (Florence) és Farkas Béla (Jean) alakítása magaslott ki. Sikeresült Déssi Japues-ja, s Váradi Jolán (Florence) játéka is megfelelőbb volt az első előadás bemutatójánál.

* **Az olasz opera.** Holnap csütörtökön az Aranyember ismétli meg a társulat páros bérletben. Holnapután pénteken lesz az olasz opera társulat utolsó vendégjátéka. Szinre kerül Rossini Sevillai borbély című operája, melyben a teljes olasz társulatot kívül részt vesz B. Szabó József is aki Figarót énekl. Az előadásra rendkívüli az előjegyzés. Elsőrendű földszinti jegy már egyáltalában nem kapható, a többi földszinti ülőhelyeket is már majdnem mind elvitték elővételben. Páholyok is alig kaphatók már.

* **Szervezkedés.** A színház vezetősége s B. Szabó közötti szerződési tárgyalások is végre eredményre vezettek, a mennyiben a szinigazgató további áldozatokkal B. Szabót a jövő évre is lekötötte.

Műsor:

Csütörtök: Aranyember.
Péntek: Sevillai borbély, az olasz opera társulat harmadik estélye.
Szombat: Kerülő ut.
Vasárnap délután: Falurossza félhely-árakkal. Este: Varázskeringő.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-csabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára tvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Ij. ILLES ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetnek. 185-21

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő. 27

VI.

Don Matteo feladata.

Egy délután Don Matteo, a lelkipásztor fényezés cipőbe bujtatta lábát, gondosan kefélt reverendáját magára ölté, s felöltöztét ügyes ráncokba szedte. Arca örömtől ragyogott, s a hogy a rokka mellett ülő asszonyoknak az áldást osztogatja, oly szelid közmozdulattal tette azt, mintha rózsákat szórna.

Az utca, melyen Don Matteo végighaladt, csupa íves bolthajtással volt rakva, mintha az egyik sor háza a túlsókéval ölelkezni akarnának. Különben igen keskeny, szűk volt, s a hegy felé folytatását köllépcsőkben nyerte. Az eresztől csepegő víz állandóan csatakosan hagyta, s a szerte hajigált narancshéj meg zöltséglevél közt ugyan csak kellett vigyázni a járóelőnek, hogy hanyat ne essék. Az oszlopokra feszített köteleken a frissen mosott fehérneműt lóbálta a szellő, s a sok vízes ruha egyre-másra csapkodta Don Matteo arcát, mikor a támadó szél erősebben lendítgetett rajta. Olyan érzés volt ez, akárcsak egy holtkez simogatná végig.

Az utca másik végén kis, magányos téren állt egy ósrégi, ódon ház, mely előtt Matteo megállt. Hatalmas, négyszögletes épület volt, de alig pár ablak látszott rajta. Széles, erős lépcső vezetett fel hozzá, s a két óriási kaput ormótlán nagy retesz tartotta zárva. Az épületfal fekete lávából készült, oldalát sűrön futotta be a vadszöllő meg a folyondár indája.

Don Matteo felemelte a kalapácsot, s olyat ütött vele az ajtón, hogy az egész ház vízhangzott belé. A fehérnép a szomszédságból egyszerre mind az utcán termett, s halkán kezdett súgdolózni egymás között. A mosónők ott a kútnál ijedten dobták félre a szapulófát, s kíváncsian kérdegették egymást: „Ugyan miféle dologban járhat itt Don Matteo? Mit keres e házban, hol csak kertet tanyáz, s legfeljebb az az idegen Signorina mer benne lakni, kinek atyja a tömlöcbe van zárva?”

Giannita felnyitotta az ajtót, végigvezette Don Matteo a folyosón, melynek nyirkos falairól dohos, fojtó penészszag áradt szerte-széjjel. Itt-ott egészen lemállot a vakolat, az elvált téglák mögötti nyíláson a pinceüreg látszott, hol egész csapat megriadt patkány futkosott ide-oda.

A mint Don Matteo végighaladt a rozoga folyosón, jókedve egyszerre elhagyta őt. Minden lépcsőfoknál nyugtalanul tekintett körül, s a legkisebb neszre is rémülten borzadt össze. Minduntalan az a vörös turbános mór jutott eszébe, kiről azt mondják, hogy itt e házban kísért.

Végre ajtót nyitott Giannita, s a lelkipásztort egy kis szobába bocsátotta be. A falak oly kopaszán üresen álltak, akárcsak egy istállóban, az ágy csak pár gyalatlan kémény deszkából volt összeróva, fölötte egyszerű, igénytelen Madonnakép függött.

Don Matteo egy ideig meredten bámult a képre, azután hirtelen köny szökött szemébe. Még egyre azt a kis képet nézte, mikor a Signorina betette utánuk az ajtót. Fejét mellére hajtva, lassan, imbolyogva lépett a rideg helyiségbe. Mikor a plébános így látta, eszébe jutott, hogy azt kellene mondania neki: „Ah! Signorina, itt kell találkozunk ez ódon, elhagyott, elátkozott házban? Talán biz az ósrégi mór feliratokat akarja megfejteni, vagy a pinceüregben mozaikképek után kutatni?” Mert a plébános nagy zavarba jött, a hogy a Signorina, szemtől-szembe állt vele. Sehogysem fért fejébe, hogy ez az előkelő, nemes arcú hölgy földhözragadt szegény. Nem érthette, miképp jutott e különös, magányos épületbe.

Eltökélt szándéka volt e házból, s nagy szegénységéből kimenteni őt, s magában a kegyes Madonna segítségét kérte.

Előadta, hogy Don Ferrante megbízásából jó. Don Ferrante hitvestársul szeretné megnyerni őt. Miért is ne menne hozzá? Don Ferrante csak az üzletben mutat olyan szerény külsőt, mert különben Diamante legmódosabb embere. Ósrégi nemes család sarja, mely nagy tekintélyben állt egész Szicília előtt. A korzón levő hatalmas palota is az övé. Örökségképen szállt reá. Semmiesetre se szabad tehát visszautasítani az ajánlatot.

(Folyt. köv.)

Ne járjunk olyan sörcsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a .: nem találjuk.
BÁCSKAI NAPLÓT

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérebe venni szándékozik, valamint

Telefonszám 446.

pénzkölcsönt felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-119

A n. é. közönségnek tisztelettel ajánlom

cserépkályha raktáromat,

melyben a legmodernebb, legizlesebb és legdiszesebb de egyszeres de egyszerű kályhák is rendelkezésére állnak a n. é. közönségnek.

Elvállalok teljesen új cserép-kályhák felállítását, régiéket átrakását és javítását, valamint minden e szakba vágó munkák lelkiismeretes teljesítését a legjutányosabb árért, legdiszesebb kivitelben.

A n. é. közönség pártfogását kérem

253-10-8

Tisztelettel

Dániel A. József,

kályhás-mester.

Lakás: VI. Harmat-u. 275. Jandék pékkel szemben.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-tisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és meglegedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban el-vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-28

papi és polgári szabó.

Mielőtt személy vagy jelzőlog **Pénzkölcsönért** bárhova fordulna, kérjen díjmentesen tájékoztatást: **Meller L. Egged cégtől** Budapest, IX., Lónyay-utca 7. Telefon-hírteruban: 46-31.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

— SZABADKÁN, —

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

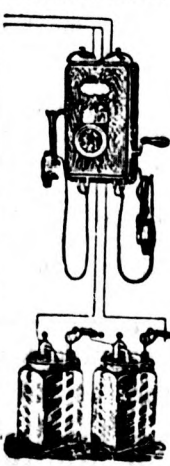
Damjanich-utca 106. sz.

Lapkihordó leányok

kiadóhivatalunkban

felvétetnek.

Telefon 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villany-, gáz- és vízvezeték-

felszerelési műhelye és tüzlete

Szabadkán, V., Köteles-utca 249. sz. a saját házában.

Hatóságilag engedélyezett kis villanyvilágítási telepek képviselője.

Minden házban alkalmazhatók, egy 16 gyertyafényű villamos izzólámpának óránkénti világítása 1 fillérbe kerül.

Dinamó-gépek, motorok, iv-lámpák szakszerű javítását és jókarban tartását elvállalok.

Szállodai csengőberendezések és telefonok a legújabb rendszer szerint.

53-74

Az általam készült munkákért több évi jótállást vállalok.

Könnyen törleszthető fizetési feltételek.

Költségjegyzék díjmentesen.

• Gyári árak.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasic Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóci-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka, III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Zánin András

nád- és bőrszék-készítő. Szabadka, V., Bajai-ut 417.